

denhed og uden at maatte erkende, at det man har, slet ikke duer, til en hel Systemforandring, saa staar man paa et ubekendt Terræn, man har ingen Erfaring eller Tradition for, hvorledes et saadant nyt System vil virke; og enhver, der er fortrolig med den praktiske Side af saadanne Spørgsmaal, vil vide, at naar noget bliver prøvet og forsøgt i Praksis, viser det sig mange Gange, at der kan være Mangler. Det kan mange Gange vise sig, at der er Mangler, Sker og Banstigeligheder, som man ikke har formaaet at have Øje for den Gang, da man troede at kunne gaa til en Systemforandring. Det er i det hele taget ikke muligt, naar man ikke slutter sig til Traditionen, at skrive nogen ny Lov saaledes, at man forud i et og alt kan beregne, hvorledes den vil virke, saa snart den træder ud i Livet. Dertil høre Erfaringer, og disse Erfaringer ere ofte af en saadan Bestaafenhed, som man slet ikke havde ventet og ikke havde kunnet forudse. Det er altsaa efter min Mening betænkelig at gaa til Systemforandringer ogsaa paa dette Omraade, naar man, hvad man ikke kan sige er Tilfældet her, ikke maa erkende, at det, man har, i og for sig er forkasteligt og ubrugeligt. Jeg veed ikke, at nogen har paastaet dette, og jeg veed ikke, at man har anført andre Anker og Duffer med Hensyn til Forandringer i det bestaaende paa dette Omraade end de 3 Punkter, jeg før nævnte. Nu blev der sagt i Udvalget — jeg har ikke hørt den ærede Ordfører gentage det her i Tinget — at man ikke kan vente nu at opnaa med den nuværende Regering og under de nuværende Forhold at saa gennemført saadanne Forandringer, som jeg har nævnt med Hensyn til Tvangsauktioner angaaende faste Ejendomme. Man kan ikke vente at saa noget gennemført ved at indskrænke sig til en bedre Opgørelse af de Omkostninger, som løbe ved Siden af Budet, Nedsættelse af Gebyret til Statskassen og Bestemmelse om, at faste Ejendomme ikke behøve at sælges i Konkursboer, naar der ikke kan bringes mere ud af dem, end Pantaveren har til gode. Det siger man, kan man ikke opnaa uden videre, man maa give noget i Køb. Vilde det ikke være klogere, saaledes tror jeg, at Ordene faldt, for at opnaa disse Goder paa de 3 Punkter, som jeg gentagne Gange har nævnt, at gaa ind paa Regeringsforslaget og tage Systemforandringen med i Købet. Jeg maa sige, at den Slags Klogskab ligger ikke for mig, jeg holder mere af at holde mig til Sagen ganske i sin Simpelhed. Vi ere enige om, at de og de Forandringer tiltrænges, lad os da foretrække, at de Forandringer blive gjorte og ikke

videre; men saadan at løbe og tiltruste sig, hvad man ønsker, ved at gaa ind paa noget, om hvilket jeg tror, det er sagt, at det i alt Fald ikke er værre end det bestaaende, er af den Slags Handler, hvorved jeg altid er overordentlig betænkelig, og som jeg ikke tror i sig selv ere fordelagtige, selv om man i Øjeblikket tror, at man dog egentlig har de bedste Kort paa Haanden. Se, allerede af den Grund i Forbindelse med, hvad jeg før nævnte om, hvorfor jeg nærer Betænkelighed ved at indgaa paa Systemforandringen, maa jeg være en Modstander af Lovforslaget, som det er forelagt, og som det nu foreligger i den ved 2den Behandling vedtagne Skikkelse.

Jeg kommer tilbage til, at er der noget, som trænger til Forandring, saa indfører man denne Forandring, men jeg holder ikke af at tiltruste mig denne for noget, som jeg ikke veed, hvad er; og som jeg i og for sig anser det for overmaade betænkeligt at gaa ind paa, hvad jeg straks skal komme ind paa hyderligere at begrunde. Men selv om man nu maatte tro at kunne indlade sig paa en saadan Byttehandel, at bytte det ene med det andet, maa jeg rigtig nok sige, at saa er det, man skalde have, og som man satte Pris paa at saa i Bytte for det, man giver bort og gaar ind paa, svundet, forekommer det mig, ganske betænkelig ind, og navnlig hvad Hovedpunktet angaar, nemlig det, som er foreslaaet af Udvalgets Flertal og nu vedtaget og staar som sidste Stykke af Lovforslagets § 38, nemlig at Udlægsstode „kan paategnes Udstriften af Auktionsforretningen eller udfærdiges særskilt, uden Brug af Stempel, og bortfalder Halvprocent-Agiften, hvad enten det udstedes til den paagældende Udlægs eller Pantnaver eller til den, til hvem han har overdraget sin Ret til at erholde saadant Støde“. Det var altsaa en Del af Præmien, og det væsentligste, man skalde have i Bytte for det, man nu gif ind paa, og som man mente at kunne sige i alt Fald ikke var værre end det bestaaende; men Udgiften til at saa det, synes at være ganske svunden. Allerede under Konferencen med Udvalget udtalte den meget ærede Justitsminister, at han ikke kunde gaa ind paa denne Bestemmelse af finansielle Grunde og, om jeg opfattede den ærede Justitsminister ret, saa bemærkede han under sit Foredrag her i Salen ved Sagens 2den Behandling, at han havde konfereret med Finansministeren om dette Punkt, men at denne havde modsat sig, at en saadan Bestemmelse vedtoges, eller i alt Fald blev til Lov, af finansielle Grunde. Det kan ikke nægtes, at det er jo ret betydelige Gebyrer, der her kunne være Tale om, naar Pant-